

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quæcumque occurrat ex regulis divini officii, nisi sit ultima. petenda est
Dominicis post Epiph. Hac hebdomada, Ierosolymam celeberrimo
apparatu ingreditur Dominus, unde quæ spectant ad Devotionem, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

DOMINICA XXVI. VEL XXV, VEL XXIV.

PROVT OCCVRRET, EX REGVLIS
DIVINI OFFICII.

De Zizaniis in medio tritici seminatis. Matth. 13.

Vide in 1. parte, Dominica 5. post Epiphaniam.

HAC HEBDOMADA, paratur & peragitur celeberrimus ille ingressus & triumphus Ierosolymitanus, quando plebs universa venit obviam Domino cum palmarum ramis, & tanto cum pietatis sensu, ut inde nonnulla quæ devotionem & singularem erga Christum Dominum spectant affectum, eruantur & in practicas Veritates deducantur.

FERIA SECUND A.

DE ZACHÆO QVÆRENTE VIDERE
CHRISTUM DOMINUM.

Et quarebat videre Iesum quis esset. Luc. 19.

VERITAS PRACTICA

I. PUNCTUM.

Inventus etiam & cognitus Dominus, semper est quarendus.
¶ 104. Quarete Dominum & confirmamini; quarite faciem ejus semper.

RATIO EST. Quia semper quarendus est Dominus, si semper in eo sit quo a pie querari, & fructuose inveneri.

Sed semper in eo est etiam inventio & cognitio, quo a pie querari, & fructuose inveneri.

Ergo invenitus etiam & cognitus Dominus, semper est quarendus; Atque hic primus devo-tionis affectus est erga Christum Dominum ex-ercenda.

T ingressus perambulabat Iericho. Et ecce vir nomine Zachæus, & hic princeps erat Publicanorum, & ipso dives; & quarebas videre Iesum quis esset: & non poterat præturbata, quia statura pusilla erat. Et præcurrens ascendit in arborum sycomorum ut videre eum, quia inde erat transitus. Et cum venisset ad locum, suspiciens Iesum, vidit illum, & dixit ad illum, Zachæus festinans descendere, quia hodie in domo tua oportet me manere. Et festinans descendit, & exceptit illum gaudens. Tum sequitur mirabilis ejus conver-sio, & insignis quedam parabola de decem ser-vis, quibus concredata fuit ad negotiandum pecunia. Cui parabolæcum prope similis illa sit,

Pp 2

quæ

quæ post de Talentis referuntur, non hic diutius immorabitur in illa secentenda: & quod p̄cipuum est in Zacheo spectandum, ac primum in Christi cultu exercendum, ut queramus videre Iesum qui sit, diligenter modò & atentius expendemus. Neque enim solis peregrinis & ignariis querendus est quis sit Iesus, sed ipsis etiam eruditis & peritis, atque ut habeat propria Veritas, *Quoniam que si inventus, & cognitus Dominus, semper est querendus.*

Quod ut melius intelligatur, distingueda est triplex cognitione quæ de Christo potest haberi; Prima est *Religiosa*, seu quam exigit Religio Christiana, ut nempe sciamus, & credamus, & confiteamur, quia Dominus noster Jesus Christus Dei Filius, Deus & homo est. Deus ex substantia Patris ante saecula genitus: & homo ex substantia matris in saeculo natus. Perfectus Deus, perfectus homo ex anima rationali, & humana carne subsistens. Aequalis Patri secundum divitatem, minor Patre secundum humanitatem. Et quæ plura S. Athanasius de duabus eius naturis in unica persona refert, nec non illa quæ in symbolo, quod dicitur Apostolorum, exprimuntur de illius Passione, Morte, Sepultura, Resurrectione, Ascensione in cœlum, secundo Adventu ad judicium. Quæ licet omnia non sint perinde omnibus scitu necessaria, qui tamen illa scire possunt, & negligunt vel audire vel audita retinere, negligentia est argendi sūt Rursum indiget ut vos doceamini quæ sint elementa exordii sermonum Dei, hoc est, prima rudimenta institutionis Christianæ.

Secunda cognitione est, *Eruditionis*, quam scilicet eruditи acquirent vel in scholis, vel studio particulari, accuratius investigantes quæcunq; in summa D. Thomæ, parte tertia de Incarnationis mysterio disputantur; quod certè studium non potest non laudari nisi pravo fine corrumpatur, *Vt non ad inanem gloriam*, inquit S. Bernardus, aut curiositatem, aut aliquid simile: sed tantum ad adificationem tuam & proximi. Sunt namque qui scire volunt et sine tantum ut sciunt, & turpis curiositas est. Et sunt qui scire volunt ut scientiam suam vendant, & turpis questus est. Sed sunt quoque qui scire volunt ut adificant, & Charitas est. Et item qui scire volunt ut adificantur, & prudenter est. Horum omnium ultimi duo non inveniuntur in abusione scientia, quippe qui ad hoc volunt intelligere ut benefaciant.

Tertia denique quam de Christo habemus cognitione est pietatis, qua scilicet Pietas, & Ve-

rotio circa illum fovetur, crescit, & perficietur. Quo in sensu ad propositam Veritatem declarandam h̄c p̄m̄ dicitur, quod semper est querendus Dominus, si semper in eo sit quod p̄e quæcias & fructus & invenias; Quasi dicereatur, nostra in Christum pietas semper augenda est, si semper augeri possit. Hæc enim duo, magis querere Christianam, Et magis in Christianum affectum, pro uno & eodem habenda sunt: Nam non magis queratur Christus nisi ut magis ameratur: neque est alius aptior ad cum magis diligendum modus, quam ut magis queratur. Sic enim ex amore magis queratur, ita dum queratur, magis amat.

Queram, inquit sponsa, quem diligit anima Canti, mea: Quasi dicereatur, quia diligo queram, & idcirco queram ut magis diligam. Sed nonne jam illum invenerat, nonne jam illum habebat quem diligebat? quomodo posset diligere quem non cognovisset, quem non invenisset, quem non haberet? Responderi aliud non potest quam quod semper magis ac magis est querendus Dominus, si semper in eo sit quod p̄e quæcias & quod fructuose invenias ad eum magis ac magis diligendum. Sic non modò sponsa querit sponsum, sed alios etiam invitat, ut ipsi secum querant, atque ut magis existentur, ipsa sponsum quantum potest effici laudibus. *Fidei*, Inquit, quippe anima, inquit S. Gregorius, quid dulciora & ampliora de Redemptore suo audit, & ardenter inhiat, & manifestiora de eo cognoscere appetit, & cens, quid abit dilectus tuus, & queremus eum tecum? Cum enim proximus proximo de Christa loquitur, cum alter ab altero qualiter inveniatur, secessatur, quid aliud quam quo modo queri debeat, persecutatur? Nempe infatigabiliter & iam constanter quam dicitur in eo aliquid superesse quod queratur.

II. P U N C T U M.

SED semper in eo est etiam invenio, & cognito quod p̄e quæcias. & fructuose invenio. Cum enim dicat Apostolus in vestigabiles Epistles esse Christi divitias. Id est, animi doles, & virtutes innumeras & immensas, quis illum ita nosci affirmet, ut non semper superficiat quod cognoscatur? Quis, inquam, cui non statim illud exprobret quod est in libro Job, forsitan vestigia Dei comprehendens, & usque ad perfectum omnipotentem reperies? Excelſior cælo est, & quid facies? profundior inferno, & unde cognoscens?

III. P U N C T U M.

*Item 9. sicut Sic aptè sanctus Leo, Nemo ad cognitionem
veritatis magis propinquat, quam qui intelligit in
rebus divinis, etiam si multum proficiat, semper si-
bi superesse quod querat; Nam qui se ad id quod te-
dit per venisse presumit, non quicquam reperit, sed in
inquisitione deficere.*

*Abbreviata quidem in humanitate Christi di-
vinitas dicitur à Propheta, & confirmatur ab A-
postolo; sed non ita dicitur ut quid de Divinitate
detractum sit, aut quod ita cogitando possit
ille Deus-homo comprehendendi, ut non semper
multò plura super lìt cogitanda: quin potius in
eo ipso quod videmus abbreviatum, & contra-
etum, magis est quod videndo admitemur, &
quod minus intelligendo assequamur. Ibi enim
agnoscitur, ut ait sanctus Bernardus, longitudo
brevis, latitudo angusta, altitudo subita, profunditas
planus, ibi agnoscitur lux non lucens, verbum
infans, aqua sitiens, panis esuriens. Videamus si atten-
das, potentiam regi, sapientiam instrui, virtutem
sustentari. Deum denique lactantem, sed Angelos
resciventem: Vagientem sed miseros consolantem.
Videns si attendas, tristari leticiam, pavore fiduciam,
salutem pati, vitam mori, fortitudinem infun-
di. Sed quod non minus mirandum est, ipsa ibi
cernitur tristitia letificans, pavor confortans,
Pax salvans, Mors vivificans, infermitas ro-
borans.*

*Nonne hæc sunt, quæ tantò minus compre-
hendi possint, quam ò magis à se distant, & simul
tamen unita sum? Nonne hæc sunt, quæ quantumvis
quisque nonit, in his tamen melius ag-
noscendi posse est ultra proficere? Nonne hæc est
divina Sapientia de qua non minus potes dicere
quam Sapiens de humana. Dixi, sapientia efficiar,
Et ipsa longius recessit à me, multò magis quam
erat: Et alia profunditas, quis invenerit eam? Id est
quanto plura de Christo didici tantò sublimiora
restant quæ possim adhuc disere. Denique
nonne est illa Sapientia quæ quasi obscurior di-
lucidari semper experit, nec frusti a te promittit
elucidandam, cum præter frustum quem affec-
tum his quibus illustrata fuerit, tum his à quibus
lucem accepit summum promittat p̄m̄ium?
Qui elucidant me, inquit, vitam eternam habe-
bunt. Omnes alloquitur, omnibus idem servatur
donativum. Nā si quos fortè non habes quibus
eludices, tibi loquere, tibi quidquid ambiguum
quidquid obscūrum occurrit, meditare
attentius, & meditando dilu-
cidabitur.*

AUDIENDUS igitur Psaltes Regius: quarto
ante Dominum, & confirmamini; quarto fa-
ciem ejus semper. Audiendus & sanctus Augustinus
in illa Psalmi verba: Querite faciem ejus
semper, ut non huic inquisitioni qua significatur
amor, finem prestat inventio, sed amore crescente,
inquisitio crescat inventio: quia videlicet semper
est in invento quod queras. Audiendus & sur-
sum sanctus Leo, dicente Propheta, querite Do- *Serm. 10.*
minum & confirmamini, querite faciem ejus sem- de Pass.
per, nemini presumendum est quod totum quod Dom.
querit invenit, ne desistat propinquare, quis cessa-
rit accedere. Quem in sensum tam multa Sapi-
ens Ecclesiasticus de Domino nunquam fatus
quisito ac cognito dixit, ut nisi hunc sensum &
hunc sciem intendisset, non sapienter dixisse vi-
deretur: Audi & obstupescere, quæ sufficit enarra- *Ecccl. 18.*
re opera illius? Quis enim in vestigabili magnalia
ejus? Virtutem autem magnitudinis ejus qua ex-
nuntiabit? aut quis adjicet enarrare misericor-
diam ejus? Non est minuere, neque adjicere, nec est
invenire magnalia Dei. Cum consumma veritatem
homo, tunc incipiet: Et cum quie veritatem operar-
tur. Id est, quantumeunque multa meditando
cognoverit tam multa tamen adhuc supersunt
cognoscenda, ut, quasi nihil egisset, & quasi cum
de illo inciperet meditari, sic semper de claritate
in claritatem progressus fiat necessitas est; alios
quin si ab ulteriori progressu cessaret, & quiesce-
re voluerit, magis operabitur, & laborabit, ma-
gis angeretur & cruciabitur, quā si ulterius progre-
diendo suam non denegaret operam: quia sibi
plene satisfactum non sentiet, plus aliquid quā
cognovit, restare subcederabitur, quo nūl p̄ver-
satur & non tranquillè quiesceret. Sic aptè græca
reddunt, aporiabitur, quod vulgatus veritatem ob-
errabitur, id est, incertus erit & iuspenitus, quasi
qui nondum aequatus est quod quærebatur.

*Quæ quidem duobus modis, sive ex duplice
causa sic tentiri possunt, quarum una est natura-
lis, supernaturalis altera. Naturale est unicuique
desiderium discendi & sciendi, & quod scientia
nobilis, ac certius est objectum, eo de se p̄ in
studiosis desiderium sciendi est vehementius.
At vero quod scientia nobilis, & certius potest
esse objectum quā Christus Dominus, in
quo sunt omnia quæ sciuntur collecta, & unita: *Apoc. L*
quoniam obrem dicitur & & Id est, omnis literatu- *L. 10.*
ra complementum: Et consummatio abbrevia-*

Coloss. 1. Id est, compendium eorum omnium quæ scripsi possunt: Et omnia in omnibus, id est, in quo uno habentur omnis. Et uno denique verbo, quod universa complectatur, qui propterea sicut gulariter dicitur *Veritas*, quod unum est omnis objectum scientiæ, de quo verè S. Augustinus, *Tract. 26.* quid fortius desiderat anima quam Veritatem?

In Ioann. Altera causa quæ supernaturalis est, ipse est *Spiritus Sanctus*, ipse Christi. *Dominus Spiritus*, ipius Christi Domini bonitas, & natura, quæ *V. in I. p.* hoc habet extimum & singulare, ut nos magis *Fer. 4.* ac magis in sui non modo cognitionem, sed affectu. *Hebd. 1.* & cum impellar, sicut in celo tam suaviter *& Fer. 2.* gelos afficit, ut in eum desiderant proficere, sic *Hebd. 3.* homines sui studiora ita acuit & incendit, ut *1. Pet. 1.* nunquam non ipsum desiderant. Qui edunt me, inquit, adhuc esurient, & qui bibunt me, *Ecccl. 24.* adhuc satient. Quod de affectu simul, ac de intellectu sic apud Isaiam aperte nobis exprimitur: si queritis queritis, convertimini, venite. Si queritis intellectu, querite & affectu: si queratis intellectu & affectu, convertimini, appareat in effectu, in praxi, & opere: tum vero venite, id est, rursum querite, & iterum convertimini, sique fiat *intellectus bonus omnibus facientibus eum*, id est, quod intelligent faciendum, faciant.

Ephes. 3. Quò etiam illud Apostoli referas: ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ si latitudo & longitudine & sublimitas & profunditas Nam si de intellectu intelligas, non est sensus, hæc posse intelligendi comprehendendi; sed haec ita sedulè & accuratè perveiliganda esse, quasi *In Imperf.* quæ possint comprehendendi. Vel sic potius in *Hom. 35.* terpitate, tanta hæc sunt animi contentione revolvenda, donec ea mente comprehendenter: & quia nunquam illa comprehendendas, idcirco semper sunt revolvenda, idcirco contentio debet esse continua. *Sunt incomprehensibilia re-*

Trin. c. 2. querenda, inquit S. Augustinus, ne exsistet nihil inventissi qui quam sit incomprehensibile quod quererat, potuerit inventare. Cur ergo sic querit, si incomprehensibile comprehendendis esse quod querit, nisi quia cessandum non est, quantum in ipsa incomprehensibili rerum inquisitione proficiuntur, & meliorque sit querent tam magnum bonum, quod & inventum quæratur, & querendum inventur? Nam & *L. 3. de queritur ut inventari dulcius; & inventari confid.* ut queratur avidius.

c. 13. & Quod si de affectu voluntatis verbum Apostoli comprehendendas accipias sicut S. Bernardus, *14.*

ut suprà iam vidimus, accipit & opponit verba cognoscere: sensum hunc subiicit, ut non curiositate, inquit, contenti scientia, tota cura fructui inhibemus. Non in cognitione est fructus sed in comprehensione, aliquam scientiæ bonum & non facient, peccatum est ei. Et ipse Paulus alio loco, sic currite, inquit, ut comprehendatis. Non ea disputatio comprehendit sed sanctitas. Et quæ plura prolequitur, quorū omnium ac dicti Apostoli ei sensus & finis est, ut non celsemus meditando investigare quæ sint Christi Domini virtute: omnes, per quatuor illas positionum differentias quas enumerat, quanta eorum latitudo per omnes virtutum actus: quantalangitudi tuto per cuncta temporum spatia & momenta: quanta eatur altitudo per excellentissimam charitatem: quanta profunditas per illam humilitatem, qua seipsum exinanivit quasi nihil esset coram Deo: quasi hoc to um quod esset, Deo immolare: ut sic ad ejus imitationem actus incendamus.

O si melius nosses quam sit sanctus, & quam vere sit ejus voluntas sanctificatio nostra, non sicut leviter in tam multis delinqueres; Verè enim à dilecto Discipulo dictum est, omnis qui peccat, non videt eum, nec cognovit eum. Id est, omnis qui peccat liberius, non cognovit eum, quanto peccatum odiebat odio; nam si cum nosset non ita peccaret liberius, non se ita excusaret, non se ita præcebat cu, iditati iraderet. Si enim cognovissent, nunquam Dominum gloria crucifixissent: Non tamen inde excusantur, nam illi magis ac magis cognoscendo semper vacare debent, & nisi tam continuò studeant ut inde convertantur, & conformiter vivant, Christum ignorent & nescient. Quod supra fuisse probatum habet hæc Veritatis propria:

Quidquid de Christo se scire dicant *Fer. 4.* *impipi & mundani, Christum nescire dicendi sunt.*

Hanc concludamus Veritatem, & ceteras consequentes de Christo meditandi formulas, hac sancti Augustini precatio, *Domine Deus meus, una spes mea exaudi me, ne fatigatus nesciam te querere, sed queram faciem tuam semper ardenter. Tu da querendi usores qui inventare te fecisti, & magna magnaque inventandi*

Endite, sicut dedisti. Vide etiam in 3. parte.
Dominica Sanctissimae Trinitatis, ubi haec ex-
ponitur Veritas:

Non minus peccat qui non satis, quam
qui nimis Deum scire vellet.

FERIA TERTIA.

DE COENA IN BETHANIA, VBI MAGDALENA UNXIT DOMINUM.

Et domus impleta est ex odore unguenti. Joann. 12.

VERITAS PRACTICA.

Nullis parendum bonis, ut Christi bonus odor simus.

RATIO EST. Quia Christi bonus odor, est bonus de Christo eni: Atque Christi bonus odor simus, sic nobis bene converandum est cum omnibus, ut omnes bene de Christo sentiantur. Sed nullis propterea parendum est bonis. Ergo neque ut Christi bonus odor simus. Quod tamen rarum est, cum omnes sua quarant, non que sunt Iesu Christi.

L P U N C T U M.

REDISSSE in Bethaniam Christum Dominum, antequam Ierosolymam ingredetur, aperiens docet sanctus Johannes, cum ejus in urbem ingessum non nisi crastino, seu sequenti ad hac cena die posat. An vero haec cena sit ipsa eadem quam illi duo Evangelistae factam narrant apud Simonem dictum leprosum, dubitatur ab interpretibus, propter nonnullas qua earum diversitatem indicant, circumstantias.

Iesus ergo, inquit sacer Historicus, ante sex dies Pascha, venit Bethaniam ubi Lazarus fuerat mortuus quem suscitavit Iesus. Fecerunt autem ei cenam ibi: & Martham inskrabat; Lazarus vero unus erat ex discubentibus cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardophilici, preciosi, & unxit pedes Iesu, & extarsit pedes ejus capillis suis: ET DOMUS IMPLETA EST EX ODORE UNGUENTI. Tum vero cum propterea murmuraret Judas, murmurantem reprehens Dominus, & le mulieris devo-

Hayneusue Pars quartæ.

tionem probare professus est, ut ejus exemplo disceremus quod expressè postea docuit Apostolus, Nullis parendum bonis ut Christi bonus odor simus. Verba haec sunt Apostoli, in quibus intelligendis tota consistit ratio Veritatis propositi: Deo autem gratias, qui semper triamphat nos in Christo Iesu, & odorem notitia sua manifestat per nos in omni loco: quia Christi bonus odor simus Deo, in iis qui salvi sunt & in iis qui perirent: alius quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vita in vitam. Et ad hoc quis tam idoneus? Non enim sumus sicut pluri- mi adulterantes verbum Dei, sed ex sinceritate, sed sicut ex Deo, coram Deo, in Christo loqui- mur.

Apostolica sane verba, quorum duæ sunt partes præcipue, quæ duobus in punctis seorsim declarantur. Prima est de bono duntaxat Christi odore, quem ait esse odorem divinæ notitiae per nos manifestatum, quando scilicet ut habet prima nostra propositi, sic religiosè cum omnibus conversamur, ut bene omnes & disciscantur, & inde ad Christum vel magis cognoscendum, vel magis diligendum, & co- lendum provocentur ac melius denique de ipso Christo & de tota religione Christiana sentiantur: & quod mente sentient, dicitis & factis in- dicent.

Sic præclarè & appositè ad factum Magdale- næ, Christum ungentis, sanctus Augustinus: In omnibus, inquit, talibus non Ius rerum, sed libi- do utentis in culpa est. Neque illo modo quisquam sobrium crediderit Domini pedes ita unguento pretioso à muliere perfusos, ut luxuriosorum & nequam hominum solent, quorum talia con- vivia detestamus. Odor enim bonus, bona fama est, qua quisquis bona vita operibus abundaverit, dum vestigia Christi sequitur, quibus pedes ejus

L. 3. de doctrin. Christ. c. 12.

Qq

pretio-